

Neděle 22.4.2012 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

Jan 10,11-18: „Dobrý Pastýř Ježíš“

Když se díváme kolem sebe, je nám smutno z toho, co se děje. Kromě ekonomických, finančních a hospodářských problémů jsme u nás v poslední době také svědky hluboké politické krize. Vládní koalice už dlouhou dobu zápasí o holé přežití a opakovaně odvrací hrozbu předčasných voleb. Tak častou výměnu ministrů a takový počet různých afér naše polistopadová doba snad nepamatuje. Myslím si, že politikové už dávno ztratili důvěru občanů. Voliči nechápou, jak je možné se na nejvyšší úrovni spolčovat s mafií, beztrestně se obohacovat a nečinně přihlížet, co se děje v justici a v policii. Takové příklady arogance moci jsou trestuhodné! V naší zemi jsme svědky hluboké krize důvěry v politiku jako nástroj spravování věcí veřejných! - Zdá se, že Ježíšovo slovo o dobrém pastýři přichází do situace, která je v něčem také krizová. Ježíš mluví o sobě jako o moudrém, obětavém a milujícím pastýři a kritizuje sobectví, soběstřednost a pýchu duchovních elit ve své době. Máme tu před očima zvláštní analogii mezi nezvládnutím politické odpovědnosti a zvláštní praxí té odpovědnosti duchovní...

1. *Obraz pastýře a jeho tradice*

Obraz pastýře a stáda ovcí nám, občanům velkoměsta a lidem 21.století moc neříká. Známe ho možná z výletů do valašských kopečků nebo slovenských hor. Připomíná nám nejspíše způsob obživy v jiných oblastech a jiných civilizacích. Jako křesťané známe tento obraz ovšem z Bible, kde se s ním setkáváme častěji. V Izraeli měla práce pastýřů dlouhou tradici a dobrou pověst. Nikdo menší než izraelský vůdce Mojžíš nebo pozdější král David byli pastýři. Tím pravým pastýřem byl Izraelcům ovšem především Bůh sám. On se ujal svého lidu jako takový dobrý, pečlivý pastýř. Z této zkušenosti vyrostla pak známá žalmová píseň o Hospodinu jako pastýři. Zapůsobila na lidská srdce různým způsobem a inspirovala i takového hudebního genia, jakým byl Antonín Dvořák. Obrazně se mluvilo v Izraeli také o kněžích a prorocích jako o pastýřích. Ti ovšem dost často selhávali a Pán Bůh měl s nimi těžkou práci. Podobné to bylo také v době Ježíšově. Jaké je poselství Ježíšových slov?

2. *Úkol pastýře a jeho deformace*

Jeden můj známý si jako student našel prázdninovou brigádu v Beskydech, kde si u stáda ovcí „hrál“ na pastýře. Velmi si tu práci pochvaloval, protože tam měl klid, byl na čerstvém vzduchu a nijak zvlášť se nenadřel. Byla to taková prázdninová idylka, které si užíval. Ve skutečnosti byla práce pastýřů v palestinských podmínkách namáhavá a nebezpečná. Když král David vzpomíná na své pastýřské zkušenosti, připomíná nebezpečí a ohrožení ze strany divokých šelem. Bil se o ovce svého otce se lvem a medvědem. V době Ježíšově byla práce pastýřů placeným zaměstnáním. Pastýř už dávno neplatil ve společnosti za poctivého pracovníka, ale naopak. Většinou se do této služby nechávali najímat drsní chlapi a dobrodruzi, kterým nevadilo, že musí pracovat v noci a že se dostávají do nebezpečí. Kvůli nočním směnám a práci mimo domov zanedbávali tito muži své náboženské povinnosti. Protože byli považováni za podvodníky a počítáni mezi lupiče, nesměli vypovídat jako svědkové u soudu. Na tomto dobovém pozadí daleko lépe vynikne vlastní smysl Ježíšova kázání na téma „*Já jsem dobrý pastýř*“. Má to docela zvláštní příchuť. Ve své řeči se Ježíš zmiňuje právě také o nájemních pastýřích, kterým nešlo o nic jiného než o peníze. Nemyslí ovšem jen ty, kteří se jako pastýři živí. Má na mysli především ty, kteří Ho zrovna poslouchají

a kteří se za takové pastýře v duchovním slova smyslu považují. Mluví zde o zákonících, farizejích, kteří byli duchovní elitou a kterých si lidé vážili. Místo toho, aby lidem na Boží cestě pomáhali, byli jim příkladem a povzbuzením, chtějí druhé ovládat.

3. Dobrý Pastýř je velikonoční Vítěz

Pán Ježíš mluví o sobě a o tom, jak rozumí pastýřské službě. Vstupuje do tohoto vzácného úkolu a vrací mu jeho dřívější vážnost a vysokou prestiž. V něm se naplňuje zaslíbení Božího pastýře, který měl přijít a v těžké chvíli se ujmout opuštěného Božího lidu (Ez 34,23). Pastýř se nejen stará, vede a udržuje stádo pohromadě. Dobrý pastýř je také připraven jít kvůli svým ovečkám do nebezpečí, bít se za ně a dokonce za ně položit život. Slyšíme v tom velikonoční evangelium. Uvědomujeme si, že dobrým Pastýřem je opravdu ten nejpopovolanější: ukřižovaný a vzkříšený Boží Syn, Boží Beránek, který pro záchranu světa obětoval sám sebe. To je výmluvný obraz toho, jak dobrému pastýři na ovčích záležitostech. On se jich ujímá, přichází jim na pomoc a zachraňuje je z moci Zlého! To je to nejlepší doporučení!

V charakteristice dobrého Pastýře slyšíme ještě další důraz: Ježíš zná své ovce a ony znají jeho. To není jen tak nějaká letmá známost! Nejen podle vidění a jen tak, ale doopravdy, osobně. Pán Ježíš zná „naše jméno“, zná náš původ, náš příběh, naši historii, naše potřeby, ví o našich slabostech, rozumí našim nadějím! Proto nás může v životě nejlépe nasměrovat a ukázat nám naše místo a náš úkol!

4. Potřebujeme dobrého Pastýře

I kdybychom neměli v Janově evangeliu náš dnešní text, stejně bychom to podstatné o Ježíši věděli od ostatních evangelistů. Vždyť Boží Syn se na každém kroku choval jako „dobrý pastýř“. On se zajímal o lidi, miloval je, bylo mu jich líto, pomáhal jim a uzdravoval je. Když se s někým setkal, měl pro něho slovo povzbuzení, odpuštění, naděje, přání pokoje. On má „slova věčného života“ (J 6,68). To jsou slova, která pomáhají vidět správně životní realitu a správně se v ní orientovat. Kristova slova ukazují cestu ke smysluplnému a naplněnému životu. Dobrý Pastýř Ježíš Kristus se ve své lásce, věrnosti a zájmu o nás nezměnil. On je stále stejný. On je živý, mocný a milující Pán.

Je to dar a výhra, když máme v práci dobrého šéfa! Je to výhoda, když máme dobrého právního nebo finančního poradce! Ovšem ještě důležitější je mít dobrého Pastýře Ježíše Krista. Jemu můžeme důvěřovat ve všech životních otázkách. On všemu rozumí a na všechno stačí. To neznamena, že není dobré mít dobrého šéfa, schopného právního nebo finančního poradce. Je to v konkrétních situacích důležitá a užitečná pomoc. Ovšem Ježíš Kristus je ten, kdo nám pomáhá nést životní odpovědnost, kdo dává sílu, odvahu, pokoj, motivaci, naději, moudrost. K Němu můžeme přijít s každou prosbou. On dává našemu životu smysl a správný směr. Podle Ježíšova příkladu se učíme také jedni druhým pomáhat ve společenství církve i mimo ně. Za chvíli budeme hosty u jednoho stolu, u stolu dobrého Pastýře Krista. On nás darem své milosti, svého odpuštění a požehnání chce uzdravit a posílit. Nechme se Božími dary obdarovat, abychom mohli v týdnu obdarovávat jiné. Takový je Boží záměr s námi.

Bronislav Kaleta